TILHØRER · PRÆSTEN
EMIL · STEENVINKEL

37e/152

62

Moses i Tønden

Lystspil i een Act

af

Hanna Irgens.

Kiøbenhavn, 1822.
orlagt af Chr. Steen og faa tilkiøbs paa
Børsen No. 2.
Trykt hos B. J. Bendixen.

41

Personerne.

Simon, en ung Bødker.

Trine, hans Kone.

Moses, en ung, rig Jøde.

Joseph, hans Ven.

Første Scene.

Theatret forestiller et Bødkerværksted fuldt af Værktøi, Bøtter, Baller, Tønder og store Fade.

Simon (arbeidende.)

Kun denne Bøtte vil jeg færdig have,
Og banke fast hint Baand og denne Stave;
Saa kommer jeg og henter mig et Kys.

Trine
(spinder paa en Rok, spøgende og kiærlig.)

aamæn! jeg netop tænkte paa det nys:
u varer det vist ikke meget længe
r Simon Høvl og Hammer vil bortslænge
g søge i mit ømme Favnetag
in Tak og Løn for stræbsom brugte Dag.

Simon.

(lægger Værktøiet, og gaaer hen til her
Ja, ømme Viv! min elskede Veninde!
Der skal jeg stedse Himlens Glæder finde
Jeg ei misunder nogen Rig sit Guld;
Saalænge du min Trine er mig huld,
Ei trange Kaar din Simon skal forskræk
Med freidigt Mod jeg stræber for os beg
Naar Solens første Straaler smile ned
Jeg til mit Arbeid haster fro afsted;
Og naar den ned i Vesterhavet daler
Og med sit Purpurguld vor Hytte maler
Da skal den see, at hen til dig jeg iler,
Og ved dit kiælne Hjerte mig udhviler;
Og Solen ærgerlig maae gaae sin Vej
Fordi den ikke er saa riig som jeg.
O! hvad er Keiserdom — hvad J
throne
J mod en yndig, tro og huuslig Kone?
Lad Slaven knæle ned for Herskermagt,
Lad Stormænd juble høit i Glitterpragt
Mens Pøbelen forbauset staaer og gaber
Og i Beundringshvirvelen sig taber;
Og seer en jordisk Ormegud behængt

Med al det Vanvid, Daarskab har optænkt;
Begloer hans Ordner, gyldne Baand og
Stierne
Og byttede med ham saa saare gjerne.
Hvad er vel hans saa tidt misundte Held,
Imod den Fryd som hersker i min Siæl!
Maaskee hans Hjerte tidt bag Stiernen bløder;
Thi troefast Elskov ej hans Liv forsøder;
Maaskee ham trykker tidt hans Diadem;
Thi han har intet stille huusligt Hjem.
Vel har han et Pallads — jeg kun en Hytte;
Og dog jeg ville ikke med ham bytte.
Der gaaer han ene i et rigt Gemak
Og hører lumske Hoffolks tomme Snak,
Mens jeg min Huustro glad paa Skjødet
gynger,
Og lytter til de Viser som hun synger. —
Og gifter han sig — faaer han en Fyrstinde
Og ingen huuslig, øm hengiven Qvinde;
Maaskee han hænger Ordner paa sit Hierte,
At skiule ugiengieldet Elskovs Smerte? —
Nei, Jordens Mægtige! behold jer Glands,
Den ei fordunkler Fredens Oliekrands.

Og Gud skee Lov! de aner ei den Lykke
Jeg føler ved dig til min Barm at trykke;
De kunne grumt udstrække Røverhaand
For at forstyrre trofast Ægtebaand;
Stolt gaae de lave Bødkerbod forbi
Og aner ei den Skat som fryder mig.

Trine (skielmsk.)

Min Ven! jeg med Forundring har iagttage
Den Sikkreste er lettelig bedraget.
Du tænker ret, at du har giemt din Skat
I uigiennemtrængelige Nat;
Fordi du selv af ingen Brøde veed
Tiltroer du alle lige Ærlighed.
Med andre Ord: du troer paa et Mirakkel;
Men har du glemt at Lastens svovlb
Fakkel
Forskaante ei engang de Dødes Fred,
Og giennemtrængte Gravens Dunkelhed.
O! naar den ind i Armods Vraaer lyser,
Forladte, værgeløse Uskyld gyser.
Dog, her den længe nok kan tændes an;
Jeg har en tro Beskytter i min Mand.

Simon.

Siig, Trine! hvad betyde disse Ord?
En dunkel Mening i din Tale boer.

Trine.

Jeg vilde blot du skulde forberedes,
Og naar jeg veed, min Simon ikke vredes,
Da vilde jeg fortælle dig en Ting
Som løber mig i Hovedet omkring,
Og mig til mangen Uro har indviet
Fordi ieg har den Bagatel fortiet.

Simon (hæftig.)

Fortæl — fortæl — min hiertenskiære Kone!
Tal ei i denne gaadefulde Tone.
Hvad er der skeet? Jeg veed af ingen Ting,
Jeg føres nok ved Næsen net omkring.
Fortæl mig alt — dølg ingenting for mig;
Fortier du noget, saa Gud naade dig!

Trine (comisk vred.)

Hr. Commandeur! det klæder dem ret ilde
Slig Tales Myndighed paa mig al spilde.
Hvis det mig havde værrt til Behag,
Jeg kunde tiet med den hele Sag.

Nei, paa min Sandruhed du tryg kan lide,
Du alt til Punkt og Prikke faaer at vide.
Men fremfor alting maa du love mig,
At du derover ei vil ivre dig,
Ei hidsig eller hevnelysten blive;
Det Hele bør kun Stof til Latter give.

Simon (utaalmodig.)

Jeg lover alt — alt hvad du vil — fortæl!
Med piinlig Uro martrer du min Siæl.

Trine.

Du veed her ligefor der boer en Jøde.
See, det er ham, som ville dig paanøde
En Prydelse, som skjøndt den Mode er,
Dog sikkert ville volde dig Besvær.

Simon (opbragt.)

Hvad hører jeg — ham Fanden skal annamme,
Den Nederdrægtige —

Trine.

Alt Fyr og Flamme!
Har du saasnart forglemt du loved mig,

Du ei derover vilde ivre dig?
Og ei begynde strax saadan at bruse
Fordi den Nar har Lyst at gaae og snuse.

Simon (bestandig heftig.)

Men snuse om en Andens Eiendom —
O! gid han kun i denne Time kom,
Jeg skulde tale i en saadan Tone—
Den Lyst til at forføre dig, min Kone!
Den lover jeg — den skulle ham forgaae.

Trine.

Din Hidsighed jeg stedse forudsaae,
Jeg derfor har i Taushed det bevaret,
Og ham paa egen Haand bestandig svaret.

Simon.

Hvad har du svaret ham? — siig til — siig til!
Viid Trine, at min Ro den staaer paa Spil.

Trine.
(med stille Værdighed.)

At frygte du, min Simon! ei behøver,

Din Mistillid mig inderlig bedrøver.
Hvor kan du tro, jeg skulle glemme dig,
Og med Utroskabs Synd bebyrde mig?
Fornedre mig til slig en skiændig Brøde,
Og sætte dig tilside for en Jøde.

Simon.

Ja, elskte Trine! ja, jeg Uret har,
Jeg føler nu, at jeg ubillig var.
Tor Taaren af de vennehulde Kinder,
Den om min dumme Jalousie mig minder.
Forlad, at jeg tilføiede dig Smerte!

Trine.

Det er forladt — jeg kjender jo dit Hierte.
Men da vi nu har denne Ting paa Bane
Saa vil jeg efter gode gamle Vane
Dig giøre Regnskab for det mindste Ord,
At intet meer paa min Bevidsthed boer. —
For længesiden mærkede jeg alt,
At jeg ham usædvanlig godt gefaldt.
Du veed, at Qvindens Øie saare let
Af alle Ting, især bemærker det:

Saasnart jeg mig om Morgenen lod see,
Var ogsaa Moses strax paa Benene.
Med Dinene han søgte først at tale,
Og mig sin ømme Elskov at afmale.
Forgiæves søgte han den at nedtrykke;
Hos mig han dermed giorde ingen Lykke;
Nu skreed han derfor nærmere til Sagen.
Jeg ei saa lige kan erindre Dagen;
Da jeg i Kirken eene maatte gaae,
Jeg Moses efter mig at komme saae;
At jeg blev bange kan du let begribe,
Og bad Gud hjelpe mig af denne Knibe.
Han naa'de mig og strax begyndte med
At tale om sin ublu Kiærlighed;
Jeg blev saa vred, at jeg paa Timen svared':
Hvis han ei taug, jeg dig det aabenbared';
Det syntes rigtignok, som han blev bange,
Men dog begyndte han end et par Gange,
Før endelig jeg kunde Kirken naae.
Der lod jeg da min ny Tilbeder staae.

Simon.

Men da du nu fra Kirken kom tilbage,
Hvi vilde du dig ei for mig beklage?

Trine.

Jeg ville først — men siden tænkte jeg,
At sige det til Simon, nytter ei,
Det meget meer kan tusindfoldig skade;
Begynder han først Jøden ret at bade,
Og det vil ganske sikkert Følgen blive,
Det Stof til Ælgrelse og Harm kan give.
Jeg troede ret Fornuftens Dom at følge,
Naar jeg det Hele kunde dig fordølge.
Desuden tænkte jeg at Moses ei
Var kommen oftere paa den Gallei;
Men han desværre aldrig kan ophøre
Med nye Complimenter mig at giøre.
Saasnart han seer dig ud af Huset gaae,
Han sig da strax paa Timen klæder paa,
Og naar han seer sit Snit, herind sig lister,
Og mig med Løvter, Guld og Smiger frister;
Han viser mig Forfængeligheds Speil,
Og fræk paadigter dig de største Feil.
Nu følte jeg, at det dog var paa Tide,
At jeg dig lod den hele Handel vide,
Og nu bestemme du, min elskte Mand!
Hvordan man den Ting bedst behandle kan.

Simon.

Den Ting jeg skal behandle med min Stok,
Saa Joden skal af Kiærlighed faae nok.

Trine.

Tillad, min Ven! at et par Ord jeg taler,
Jeg siden giøre skal, hvad du befaler.
Hvis du endog gi'er ham en banket Trøie,
Troer du at han sig dermed lader nøie?
Han er jo rig — har mange store Venner,
Og du, min Mand! kun dine Lige kiender.
For Retten han dig fræk indstævne vil.
De Rige alt har forud vundet Spil;
Og om han dig for Retten ei indstævner,
Han derfor sikkert ligefuldt sig hevner.
Han kan jo leie lumske Morderskare —
O! lad mig ikke frygte nogen Fare
For den, som er mig meer end Livet kiær!
Nei, dyrebare Mand! forsigtig vær.

Simon.

Hvo lærte dig, du Engel! saa at tale,
Og hvert et Træk med Elskovs Farver male?
O kom, du Søde! kom til dette Bryst,

Du, som er al min Fryd, mit Held, min Trøst!
— Nu vel! jeg vil min Harme da forhærde,
Og lade som der intet var paafærde.
Jeg vil gaae ud, og hvis jeg da kan møde,
Som ofte skeer, den elskovssyge Jøde,
Jeg lade skal som jeg var vred paa dig,
Og deri maa du ei modsige mig.
Jeg tænker da, at han vil komme her,
Og naar han da særdeles kiærlig er,
Du gierne Sagen værre giøre kan,
Og kalde mig en skrækkelig Tyran.
Hvis han dig da vil en Present tilbyde,
Da tag den kun — det er ei Synd at snyde
Den som mig vilde slig en Skam paaføre,
O Harm! — og mig til Hanrei vilde giøre.

Trine.

Naar du blot ei din Stok til Hielp vil kalde,
Vil jeg af alle Kræfter dig bifalde.
Det skader ei, at du ham lidt vil straffe,
Og derved andre et Exempel skaffe,
At ei at stifte Ufred de bør søge,
Og ei behandle Koner som en Skiøge.

Simon.

Dog be'er jeg meget, at du ei vil skiænke
Ham nogen Gunst, som kan min Ære krænke.

Trine.

Hvor kan du slig en lav Mistanke nære?
Er Mandens ei tillige Konens Ære?

Simon.

Naar han da sikkrest er i sine Tanker,
Da kommer jeg og stærkt paa Døren banker;
Jeg lader da som jeg har faaet en Ruus,
Ta'er fælt afsted og holder dygtig Huus;
Da maa du med din Angest ham forskrække,
Og Frygt og Bævelse hos ham opvække;
Og naar han da er bleven dygtig bange,
Da maa du ham i denne Fælde fange:
See til du faaer ham ned i denne Tønde,
Og saa skal først Comedien ret begynde.

Trine
(i det hun hjelper ham Frakken paa.)

Jeg ei din Hensigt ret begribe kan,
Dog ligefuldt jeg lyder dig, min Mand!
(De kysses og han gaaer.)

Anden Scene.

Trine (allene.)

Nu er mit Hierte end engang saa let,
Nu da jeg haver aabenbaret det
O! vilde mangen Kone lyde mig,
Og ikke holde noget hemmelig
For Manden, som er hendes tro Beskytter,
Det dobbelt Hierterne tilsammen knytter,
At hædres ved Oprigtighed og Agt.
Ei Elskov selv har slig en Tryllemagt,
Som naar Han Tillid til sin Kone sætter,
Og Hun beskeden Manden underretter
Om Ting der angaae ham saavelsom hende;
Da lære de hinanden først at kiende. —
Hun ei behøver ham at bringe op
Saasnart en Hank er knækket paa en Kop,
Hvad eller Kanten stødes af et Fad;
Men naar der hender Ting, jeg veed ei hvad,
Hvorved hun kan hans Hielp, hans Raad be-
hove,
Da bør hun ikke sky ham at bedrøve
En søie Stund — det siden dobbelt lønnes,
Og af en ædel Mand erkiendtlig skiønnes;

Da derimod hun krænker sine Pligter
Ved en utidig Taushed — let hun svigter
Sin Ægtetroskab — Dydens høie Kald,
Og forbereder selv sit dybe Fald.

Som naar en rig Vellystning sig paatrænger,
Og overalt en Kone efterhænger;
Vil hun for Aabenhiertighed da frygte,
Det skader ofte hendes gode Rygte.
Maa ikke selv den snu Forfører tro,
Hun venter blot paa Tid og Ro
For at begunstige hans Kiærlighed.
Maaskee hun tænker intet Ondt derved?
Men Tid fra Tid han bliver meer fortrolig,
Han lister sig saa tidt i hendes Bolig
Naar det er mørkt — især naar hun er ene.
Bestandigt Vanddryp huler selve Stene —
Et svagt Minut — og borte er den Glands
Som straalede om Uskylds Liliekrands. —

Nu har hun sluttet Pagt med en Forræder
Forbi er hendes Ro og hendes Glæder;
Ifald hun ellers var en dydig Kone.
O! hvad kan hendes Brøde vel forsone?
Ei Anger hendes Feiltrin kan udslette,

Og ingen Taarer kan den Skam aftvætte,
Skiøndt de i Nattens Dunkelhed nedrinder
Og væder de af Kummer blege Kinder.
Snart gnaver Dødens Orm i hendes Hierte,
Og Graven skjuler hendes Nag og Smerte.
Og stundom vaagner skiulte Hang til Laster,
Saasnart man engang Ærbarhed antaster.
Hvor kan en Kone favne hendes Mage,
Naar han har stig en blodig Ret til Klage?
Hvor kan hun Moder for de Spæde være?
Hun som har sondertraadt sin Dyd — sin Ære.
Snart er hun ikke blot en falden Qvinde,
Snart vorder hun forvorpen Synderinde.
Men Aar gaae hen — Samvittigheden kommer
Og er paa Sottesengen hendes Dommer;
Da raser hun naar Døden nærmer sig,
Betvivler Gud og ender skrækkelig.

Tredie Scene.

Trine. Moses (meget rigt og fiint klædt.)

Moses

(smigrende og galant.)

Hvordan min bedste yndige Veninde,
Er jeg saa heldig eene dem at finde.

Trine (forstilt venlig.)

Herr Moses! det er givte Koners Skiebne;
Man faaer sig med Taalmodighed at væbne.
Man af sin Mand maae stundom meget taale.

Moses.

Saa bør man ham med samme Skieppe maale.

Trine.

O nei, Herr Moses! det kan intet nytte;
Hvem vil en stakkels Kone vel beskytte?
Hun er jo overgivet til sin Mand
Med andre Ord, maaskee: til sin Tyran.
Tidt er han hendes Bøddel — hendes Vægter
Og hende hver uskyldig Smaating nægter.
Hun ei maae finde andre Mandfolk smukke,
Skjøndt hendes Mand er sielden nogen Dukke.
Han gaaer til Kroes og hun maae sidde hjemme
Og over tusind Krænkelser sig græmme.

Moses (sagte.)

Mens Jernet det er varmt jeg smedde maae.

(høit.)

Hvor kan en Mand fra slig en Kone gaae!
Hvor er det muligt at han ei kan skionne

Paa slig en Yndighed, men den belønne
Med grusom Kulde —

Trine
(lader som hun græder.)

O det er en Feil
Hvori at de bør see dem smukt i Speil,
At naar de bliver givt, de ei den øver,
Og dermed deres Kone saa bedrøver.

Moses.
Jeg givte mig? nei troe mig paa min Ære,
Det bli'er jeg Stakkel nødt til at la'e være.
(kiælen.)
Der er kuns Een paa hele Jorderige,
Med hvem jeg kunde leve lykkelig,
Med hvem jeg vilde dele alt mit Guld,
Naar hun den hulde Engel var mig huld.
Men ak! hun er alt givt — o hvilken Smerte!
Og stolt og kold forsmaaer hun dette Hierte.

Trine (forstilt undseelig.)
Hvor veed de det Herr Moses? o hvem veed,
Maaskee hun prøver deres Kierlighed,
Maaskee den ikkun er en flygtig Tanke.

Moses.

Føel, smukke Kone! feel mit Hierte banke,
Og siig saa selv: er det ei Kiærlighed?

Trine (skielmsk.)

Tilgiv, Herr Moses! jeg det ei veed.

Moses.

O kan de tvivle? — see mit kiælne Øie.

Trine.

Saamænd! jeg sagtens deri kan dem føie.

Moses.

Staaer ei min Kierlighed afmalet der?

Trine (forstilt forvirret.)

Siig mig hvem deres Elskerinde er.

Moses (sagte.)

Hun aldrig talte i saa tam en Tone.

(høit.)

Det er dem selv, guddommelige Kone!

Trine.

Fy skam dem! fy! de gior nok Nar af mig;
Jeg til min Mand det siger visselig.

Moses (sagte.)

Jeg vil betiene mig af alt mit Mod.

(høit.)

Til deres Mand? — de er ham altfor god;
Han ei fortiener slig en rar Juveel
Var bleven ham, den Klodrian! til Deel,
Her sidder de i lave Borgerstue,
De, som er værdig til at være Frue.

Trine (grædende.)

Det samme sagde jeg og til ham før,
Da trued' han at jage mig paa Døt.

Moses.

Hvad hører jeg — den Tylper — den Tyran!
Og de vil leve med en saadan Mand?

Trine.

Er jeg ei nødt dertil? hvad skal jeg gjøre?
Det ville mig en evig Skam paaføre,
Ifald jeg vilde skilles fra min Mand.

Moses.

Hvor de, min Yndige! dog tale kan!
I hvert Land — ja overalt paa Jorden,
Det hører næstendeel til Dagens Orden. —
Jeg siger nu som før: de er for god;
Var jeg i deres Sted jeg ham forlod,
Og gav mit Hierte til en øm Tilbeder.

Trine.

Herr Moses! de i Fristelse mig leder.
Nei! skilles fra min Mand, det vil jeg ei.

Moses.

Hvem taler ogsaa om at skilles — nei,
I Stilhed Elskovs søde Fryd at nyde —
O! kan vel Jorden større Lykke yde?

Trine.

Ja vidste jeg, at det ham kunne drille,
Jeg troer — nei — jo jeg troer jeg ville.
Det er nok bedst at lukke Døren i,
Der kunne komme Een som gik forbi.
(hun lukker Døren.)

Moses

(vil tage hendes Haand henrykt.)

O er det muligt — tør jeg Haabet nære,
At de ei længer følesløs vil være?

Trine

(tager Haanden tilbage.)

Lad vær, Herr Moses! O dé gior mig bange,
Jeg frygter Klokken alt er grumme mange;
Min Mand —

Moses.

O han! han kommer ei saasnart,
Han fløi afsted paa Gaden med en Fart,
Og sagde: han paa Keglebanen gik.

Trine (vred.)

Det troer jeg nok! — det er hans gamle Skik:
Nu øder han i Aften vel de Penge,
Hvortil jeg kunne — ak saa saare trænge.

Moses.

De trænge? — o de høilig mig bedrøver!
Siig blot et Ord — siig blot hvad de behøver!
Jeg skal ethvert af deres Ønsker krone;
Hvad kan man nægte slig en deilig Kone?

Trine.

De er i Sandhed bedre end min Mand,
Han ei min mindste Bøn opfylde kan.
Vi været har i Dag i Klammeri,
Det endnu da han gik var ei forbi;
Jeg meget venlig bad ham om en Kaabe,
Men da begyndte han forskrækkeligt at raabe:
Jeg var en Flane — ret en Ødeland,
At ruinere ham jeg var istand.
Vel svarte jeg, hvad ogsaa der var sandt:

Jeg flittig sad den hele Dag og spandt,
Og hvad han meente at jeg ødelagde?
Jeg ganske taalig disse Ord udsagde;
Da slog han mig paa Nakken med en Stave
Og sagde han en Kaabe skulde lave,
Der skulde mig tilgavns igiennemvarme;
Og hug saa løs paa mine stakkels Arme.
„Husk!" var hans Ord, „din Mand er kun en Bødker.
Men hvad giør det? — Ved Siden boer en Høker:
Før handlet han med Smør og Sild og Potter
Nu har han rigtignok giort Banqverotter,
Men nu har og hans Kone Fløiels Kaabe.
Jeg en af Bombasin blot turde haabe;
Den koster ikke meer end hundred' Daler.

Moses

(vil give hende Penge.)

Og disse jeg med største Fryd betaler;
Jeg ei har mere med mig end som treds,
Men for det første vær med dem tilfreds;
Jeg næste Gang de øvrige skal bringe.
O kunde jeg blot deres Hierte tvinge,
Til mere kiærlig stemt mod mig at blive.

Trine.

Hvordan? de vil mig til en Kaabe give?
Min Gud! nei de er altfor eiegod;
O gid jeg torde tage derimod.

Moses.

Hvorfor skulde de det ei modtage?
Min første Attraa er dem at behage,
Og hvis de ønsker at giengielde mig:
(kiælen.)
Et Kys allene gjør mig lykkelig.

Trine.

Jo vist! nu skal man see, at Kys betaler
Saa mange skjønne blanke Speciedaler;
De vil nok prøve: om jeg er en Nar,
Der troer at dette deres Alvor var.

Moses.

Hvi vil de mistroe deres Ven saalænge?
Jeg beder: tag mod disse lumpne Penge;
Hvis jeg en Part i deres Hierte eid',
Ei Guldet selv min Lykke da opveied.
Tag Pengene, og de skal stedse see,
Jeg tælles kan blandt de Oprigtige.
Ved Gud! hvis deres Elskov jeg tør haabe,

)a skal de ei allene faae en Kaabe,
Men ægte Schavl og Demants Ørenringe,
)g Tyl og Bombasin skal jeg dem bringe,
Saa ingen Kone i det hele Land
Af mere Pynt og Stads sig rose kan.

Trine

(tager og forvarer Pengene.)

lu vel! jeg vil da Pengene modtage,
)g de skal ei faae Aarsag til at klage;
)e ikke længer bede skal omsonst.
ilgiv! jeg øvede en Smule Kunst,
)r blot at prøve om jeg var dem kiær;
len nu, jeg derom overtydet er,
u skal de ei min ømme Elskov savne.

Moses (dristig.)

Lad mig strax paa Timen dig at favne!
kom! og sæt dig paa mit Skjød, du Søde!
z lad mig kysse dine Læber røde!
lad os denne skiønne Time nyde!

Simon

denfor, dundrer paa Døren og taler med
grov Stemme.)

ik op! Hvad Fanden skal da det betyde?

Trine
(lader som hun er gyselig forskrækket.)
O Gud! der er min Mand! Hvad skal j
gjøre?
Tys! lad ham dem for alting ikke høre.

Moses (yderst forskrække

Min smukke Kone! hvilken bandsat Streg,
Han reent forstyrrede vor Elskovsleg.
Saa ubeleilig kom han aldrig før.

Simon (dundrende.)
Luk op! jeg sparker ind den hele Dør.

Trine
(løber fortvivlet omkring.)
O Gud! hvad skal jeg Stakkel hitte paa?
Han slog dem reent ihiel, hvis han dem saa
Kan de ei raade mig hvad vi skal giøre?

Moses

(med alle Kiendetegn paa Angst.)
Men er her da slet ingen andre Døre?

Simon (som før.)
Fordømte Kielling! vil du lukke op,

Jeg ellers prygle skal din dovne Krop;
Du har vel sagtens en Mossiø derinde.

Trine (heit.)

Min bedste Mand! jeg kan ei Nøglen finde.

(sagte.)

Der er kun een Dør paa det hele Huus;
Jeg høre kan min Mand har faaet en Ruus;
Hvis han dem seer, da troe mig paa mit Ord,
Han i sin Hidsighed begaaer et Mord.

Moses

(i den yderste Angst.)

Men er her intet Skab, hvad eller Kiste?
Hvori jeg mig i al Hast kunne liste.

Trine (gesvindt.)

Ja det er sandt. Jeg faaer at skiule dem;
Min Mand kom usædvanlig tidlig hiem;
Jeg tænker, det er sagtens kun en Grille;
Her hiemme har han intet at bestille.
Saasnart jeg atter kan faae ham paa Dør,
Skal jeg nok holde hvad jeg lovet før.

(Hun tager den øverste Bund af en stor Tønde, han kryber ned i den og hun lægger atter Bunden paa.)

Lig ganske stille — lig for alting rolig;
O gid de vel var ude af min Bolig.

Simon (som for.)
Nei, nu er min Taalmodighed til Ende!

Trine (høit.)
Min allerbedste Mand! du maae ei skiende;
Nu fandt jeg Neglen.
(sagte til Moses i Tønden.)
Bi en liden Stund,
Vi nok igjen skal narre ham den Hund.

Fierde Scene.

Moses (skiult i Tonden.) Trine.
Simon (som beskienket.)

Simon.
Har man i Verden nogentid seet Magen?
Hvorfore lukkes Døren midt om Dagen?
Siig strax hvortil skal slige Narrestreger?
Jeg næsten troer Madammen Kidspuds leg[er]
(truer hende med en Stave.)
Du ikke var allene da jeg kom,
Men Fuglen floiten er og Reden tom.

Dog finder jeg den Knægt, da skal den Slemme
Annamme ham — han lære skal at glemme,
Den Kunst en Andens Kone at forføre.

Trine (smigrende.)

Min kiære Mand! vil du dog bare høre!
Jeg nødig sidder her for aabne Døre.

Simon (spodsk.)

Du pleier ellers ei den Frygt at nære,
Og du kan ogsaa ganske rolig være.
Men sans Facon! behag og siig mig dog:
Hvem talte her?

Trine.

Jeg læste i en Bog,
Maaskee lidt høit.

Simon (truer hende.)

Du er en listig Qvinde;
Jeg din Mossiø en andengang skal finde,
Og saa skal jeg saaledes for ham læse,
At han skal miste baade Mund og Næse.

(spodsk.)

At altsaa ingen skulle dig forstyrre,
Og noget af din smukke Læsning høre,
Du Døren lukked udentvivl i Laas?

Trine (ærgerlig.)

Hold op, min kiære Mand! med saadant Vaas.
Naar Døren ei var lukked rigtig i,
Saa kunde jo enhver som gik forbi,
Mig strax paa Timen sin Opvartning giøre;
Saa skulle vi først rigtig faae at høre!

Simon.

Nu vel! for denne Gang det faaer at være;
Dog jeg Forsigtighed deraf skal lære:
Jeg Døren selv skal lukke i herefter;
Det altformeget ta'er paa dine Kræfter;
Din Stakkel kunne det saagar forglemme.

(han tager Frakken af.)

Trine (urolig.)

Hvordan? min Bedste vil du blive hiemme?

Simon.

Du med din Ondskab jog mig før af Huset,
Jeg bleven var i Hovedet lidt kruset;
Paa Keglebanen spilled jeg og tabte;
Til Mandens Plage Gud de Qvindfolk skabte.
Nu maae jeg see, at jeg det kan oprette.

Trine.

Er det nu Tid til Arbeid dig at sætte?

Simon.

Aa ja! jeg Baand paa dette Fad vil slaae.
(leder Værktøi sammen.)

Trine.

Du skulde heller lidt spadsere gaae.

Simon (spodsk.)

Maaskee du da herefter leve vil
Af Luften og lidt Maaneskin dertil;
Nei naar der mangler Kiød og Brød og Caffe,
Saa er det mig som Pengene maa skaffe.
Derfor jeg maa i Tide derpaa tænke.

Trine.

Lidt Frihed bør du dig dog ogsaa skienke.

Simon (som før.)

O Herre Gud! hvad du er bleven kiærlig;
Det værste er, du er just ei saa ærlig,
Du ønskede nok helst mig at bortfierne?
(tramper i Gulvet.)
Giv mig lidt Mad!

Trine (forskrækket.)
Ja, kiære Simon! gierne.

(Hun dækker et Bord, ſætter ſig derpaa tæt hen til Tønden og lader ſom hun græder.)

Simon (ſidder og ſpiſer.)

Din Crocodillegraad mig ei bedrager.
At jeg kom tidlig hiem dig ei behager;
Hvorfor? jeg ei endnu begriber ret;
Gud hielpe dig, hvis jeg opdager det!

Trine (ſagte til Moſes.)

For Guds Skyld! han kan høre at de ſukker.

Simon.

Hiſt Øxen ſtaaer, hvormed jeg Brænde hugger,
Hør Trine, hør! Hvis jeg opdage kan,
Du haver andre Guder, end din Mand,
Og kan jeg faae den lumpne Slyngel fat,
Som haver Horn udi min Pande ſat,
Jeg uden Naade myrder Eder begge,
Med Øxen ſkal jeg Eders Pande ſlække.

Trine (ſagte til Moſes.)

En anden Gang vi Tiden bedre paſſer.

Simon (ſpiſende.)

Hvad Fanden er nu dette for Grimaſſer?
Hvi ſidder du og mumler hiſt i Skiæget?

Trine.

Min Mand! dertil har du mig selv bevæget.
Du ta'er paa Vei saa jeg maae blive bange;
Hvor kan du Tillid da af mig forlange?

Simon.

Nei hør engang! hør hvilken næsviis Tone!
En Mand tør alt forlange af sin Kone.
Vov ikke paa, mig altfor grovt at drille.

Trine (sagte til Moses.)

For Gud i Himlens Skyld! lig ganske stille.
(høit.)
Om end jeg skulle døe, jeg ikke veed,
Hvi du er saa urimeligen vred;
Du før gik fra mig meget misfornøiet;
Her sad jeg da af Kummer dybt nedbøiet.
Med et du kommer ganske opbragt hiem,
Og blot at Døren ei staaer strax paa klem,
Begynder du saa gyselig at skiænde.

Simon (mindre heftig.)

Nu er det nok! — lad dette nu faae Ende,
Min Vrede er forbi, og jeg er mæt.

Trine (grædende.)

At undertrykke Uskyld, det er let.

Simon.
(reiser sig og caresserer hende.)

Vær ikke længer vred, min bedste Trine!
Det smerter mig at see en sorgfuld Mine,
Formørke dette Aasyns Yndighed.

Trine (kysser ham.)

Du har fortient jeg skulde være vred;
Dog dennegang faaer jeg vel at tilgive,
Naar du vil mere god og artig blive.
(hun bærer Maden bort.)

(Simon tager fat paa et eller andet Redskab og nærmer sig Tonden hvori Moses er.)

Trine (kommer tilbage.)

O kiære Mand! — rør ikke ved den Tønde!
Hvi vil du nu at arbeide begynde?

Simon.

Hvorfor maa jeg ved Tonden ikke røre?

Trine (smigrende.)

Skal alt vort Liv blot Arbeide tilhøre?
Mon ei man bør en Dag imellem øde,
For Livet med lidt Morskab at forsøde?

Sid ikke her, som Fuglen i et Buur,
Tag Frakken paa og gaae en liden Tour.

Simon.

Men plager Fanden dig, min søde Trine!
Hvad skal dog den særdeles Omhed ligne?
Er jeg da vant at gaae paa Promenader,
Og slibe Stenene paa Byens Gader?

Trine.

Nei, netop derfor du, min bedste Mand!
En Smule Frihed just dig tage kan.
Hvis dagligdags du Arbeidet lod ligge,
Da veed jeg nok vi snart kom til at tigge.
Men gaae en lille Tour en Aftenstund —

Simon (arrig.)

Et Ord saa godt som tyve: hold nu Mund!
Sæt du dig hen paa Timen til din Rok;
Hvad der er bedst for mig, det veed jeg nok!

(Trine sætter sig til at spinde. Simon sysler bestandig omkring med Værktøi, slaaer Bunden fast paa Tønden, vender den, sparker til den, ryster den, banker saa smaat paa den med en Hammer imedens han bliver ved at tale.)

Simon.

Saamangen Mand som sad i bedste Næring,
Har seet sin Kasse doe af bare Tæring,
Fordi han meer gav ud end han tog ind;
Sligt er i mindste Maade ei mit Sind.
Naar du imellem giør mit Hoved kruset,
Saa veed jeg nok, jeg render ud af Huset
Og sværmer dygtig om i Drikkelag,
Men det er og en ganske anden Sag:
Det siælden skeer, og hvad jeg da tilsætter,
Jeg siden ved fordobblet Flid opretter;
Men promenere som en Spradebasse,
Og lade Huus og Gaard selv sig passe,
Det giør vist aldrig nogen ærlig Mand,
Som, Notabene er ved sin Forstand.
Imidlertid, hvis jeg dig kan fornøie,
Vil jeg paa Søndag Formiddag dig føie;
Saa vil jeg gaae hvis du vil følge med
Paa Volden eller og et andet Sted.

Trine (fortrædelig.)

Og hvad de gode Herrer ere kloge —
Naar jeg gaaer ud, hvo skal da Maden koge?
Det lader ret, som du har udtænkt Sagen.

Nei, min Herr Mand! gaae ud om Formid-
dagen,
Det maae jeg til de Damer overlade:
Hvis Huus det ei det ringeste kan skade,
Hvad enten de er hiemme eller ei.

Simon.

Nu vel! saa gaaer jeg eene da min Vei.
Du veed jo nok: sex Dage i en Uge,
Skal man til Flid og Stræbsomhed forbruge
Den Syvende —

Trine.

Hvad kommer det mig ved;
Jeg af din lange Præken alt er kied.

Simon.

Du er i Dag saa arrig som en Trold,
Og ønsker mig nok Pokkeren i Vold.
(han bliver ved at arbeide og synger dertil.)

Jeg veed hvor der findes en Skat,
Og troe mig, jeg troligen graver,
Hver evige Dag og hver Nat,
Til Fingre paa Skatten jeg haver.

Den er kun af ringe Værdie,
For dem, som ei veed den at nytte;
Men faaer jeg først Skatten til mig,
For Guld jeg den ei vil bortbytte.

O! jeg har opdaget dens Værd,
Jeg veed hvilken Fordeel den skienker;
Thi skiondt jeg just ikke er lærd,
Jeg bær ei Uvidenheds Lænker.

Saa viid hvori Skatten bestaaer:
„Et muntert fornoieligt Hierte,
„Tilfreds med det Lidet det faaer,
„Ei meer end det Lidet begierte.

„En redelig angerfri Siæl,
„Som Dyden til Rettesnor vælger,
„Som ei er af Wellyst en Træl,
„Og ei sin Samvittighed sælger."

„En kiærlig og elskende Viv,
„Med Tiden en trofast Veninde!"
O fandt jeg den Skat — i mit Liv,
Ei mere jeg ønsked' at finde.

Trine (vranten.)

For alting syng den Vise ei, min Mand!
Jeg for min Død den ikke lide kan.
Man skulle troe du ønsked' end at finde
En kiærlig Viv, en elskende Veninde.
Jeg haabede det funden var i mig.

Simon.

Jeg digted' Visen før jeg kiendte dig.

Trine (venlig.)

Min søde Mand! lad os nu ikke glemme,
At Doktoren paa denne Tid er hiemme;
Gaae hen til ham, det har du mig jo lovet,
Og spørg, hvad jeg skal giøre ved mit Hoved?

Simon (ærgerlig.)

Aa meget gierne! hvis han kan tillige,
Et Raad mig for mit eget Hoved sige.

Trine.

Hvad feiler det?

Simon.

Det svier her i Panden —
Af Ærgrelse man miste kan Forstanden —

Som om der skulle — bi et lille Korn, —
Som om der skulle voxe et par Horn;
Men blier jeg vis derpaa, ja paa min Siel,
Jeg stanger baade dig og ham ihiel.

Trine.

Hvad er det for en Han hvorom du snakker?

Simon.

Ja kiendte jeg ham kuns den lumpne Prakker,
Jeg skulde prygle ham fra Top til Taa,
Saa at han død for mine Fødder laae.

Trine.

Den Mand som vil ha'e Betterne ovale,
Han vilde ogsaa gierne med dig tale;
Han fleer end engang har idag havt Bud.

Simon.

Tal ikke meer om at jeg skal gaae ud,
Jeg giør det ei, min lille skielmske Trine!
Enhver har sine Griller, jeg har mine.
(Han slaaer et par dygtige Drag paa Tønden med en Øxe.)
See nu er denne Tønde da istand,

Maaskee der end en Kiøber komme kan
I denne Dag —

Trine.

Nu er det jo saa silde.

Simon.

Jeg ligesuldt den udenfor vil trille.

Trine.

Det lønner ei Umagen, bedste Mand!

Simon.

Man ei Peer Poses Lykke vide kan.

(Han ruller Tønden ud af Theatret; Trine flytter sin Rok og et og andet som muligt kunne være i Veien, tilside, og Theatret forandres til en Gade, hvor Simons Boddør er at see paa høire Side med Skildt o. s. v. — Simon ruller Tønden ud af Døren og lægger den ved sit Huus.)

Femte Scene.

Simon.

Nu kan den sagtens ligge der saa stille;

Jeg var tilfreds en Kiøber komme ville
Endnu i denne Dag!

Trine (kommer.)
Her er din Hat,
See til, min Ven! at du faaer Lægen fat.

Simon.
Gid du paa Bloksbierg sad med dine Læger!
Hvad er dog det for underlige Streger?
Hvi skal jeg enbelig gaae ud i Dag?
Derunder stikker vist en egen Sag.

Trine.
Men, kiære Mand! jeg har jo Hovedpine!

Simon.
Jeg troer det grumme gierne, stakkels Trine!
Men husk blot paa du er en simpel Kone,
Som ej maa tale i den høje Tone.
Din Hovedpine sikkert over gaaer
Saasnart du blot en god Kop Caffe faaer.

Trine
(bister men kan knap bare sig for Latter.)
Snak ej om Caffe nu — tag Hatten paa!
Jeg beer — vil du til Doktoren ej gaae.

Simon.

Ja jeg skal døe dig — har man hørt saa galt!
Du aldrig før har saa dumdristig talt.
Jeg tænker ellers det har ingen Nød;
Af Hovedværk man sjelden faaer sin Død.
Herind Madam! og sæt sig til sin Rok!
Jeg ellers vel maae gribe til min Stok.

(Han fører hende ved Armen ind i Huset og lukker Døren; derpaa aabner han et Vindue hvori man af og til seer ham og Trine.)

Sjette Scene.

(Efter en lille Pause.)

Joseph. Moses (i Tønden). Simon og Trine (i Vinduet).

Joseph
(gaaende over Theatret.)

Man sjelden finder Debitorer hjemme.

Moses.
(igjennem et Hul i Tønden.)

Ak Joseph! kjere Joseph!

Joseph.

Hvilken Stemme!

Moses.

O hielp mig! hielp mig —

Joseph.

Men du gode Gud!

Moses.

O hielp mig dog af denne Tende ud!

Joseph.

Jeg ingen seer — og hører dog en Røst.

Moses.

Du kom, som du var kaldet til min Trøst.

Joseph

(seer sig omkring men bliver ingen vaer.)

Det er nok Narrerie — jeg gaaer min Vei.

Moses.

For Himlens Skyld, Ven! Joseph! gaae dog ei!

O lad mig ei allene i en Fare,
For hvilken Gud i Himlen dig bevare!
Jeg Moses er —

Joseph
(seer sig bestandig om.)
Hvad? Moses? men hvordan?
Jeg ei dit Opholdssted opdage kan!

Moses (næsten grædende.)
Det troer jeg nok —

Joseph (forundret.)
Siig mig dog hvor du er?

Moses (som før.)
Man mig har skiult i denne Tønde her.

Joseph
(endnu mere forundret.)
En Tønde? Hvad for Een?

Moses (utaalmodig.)
Ak Gud i denne,
Som ligger her ved Bødkerboden henne.

Joseph
(nærmer sig Tønden; Simon og Trine sees af og til ved Vinduet og giver deres Mening tilkiende ved stumt Minespil.)
Er du i Tønden selv?

Moses.

Ak ja min Gud!
Hielv blot at jeg af den kan komme ud.

Joseph (yderst forbauset.)
Men du Alfredsens Gud! Siig mig hvordan
Var nogen Moders Siæl dertil istand,
At faae dig putted ind i denne Tonde?

Moses (arrig.)
Jeg troer at du er gal! — Skal jeg begynde,
Med slig Fortælling her paa dette Sted?
Du sagtens vide kan, at jeg er kied
Af dette Fængsel.

Joseph (leende.)
Ja, det troer jeg gierne!
Det var forgiævts om ieg brod min Hierne
Med at udgrandske hvordan det gaaer til;
Jeg næsten troer, at Fanden har sit Spil.

Moses (klagende.)
O værre — meget værre end som Fanden!

Moses (leende.)
Men, kiære Moses! har du tabt Forstanden?
Vil du i denne Tonde evig blive?
Du kan jo blot et Spark med Foden give.

Moses.

For Himlens Skyld! tal ei saa høit derom,
Jeg dødsens var hvis Bødkeren han kom!

Joseph

(vil gaae hen til Boden.)

Ih! hvilken Snak! det har vel ingen Fare;
Jeg ham vil spørge, om han kan forsvare,
At øve slig en Vold —

Moses.

O bliv dog her!
Han ikke veed at jeg i Tønden er.

Joseph.

Hvad hører jeg! veed Bødkeren det ikke?
Hvad kunne, kiære Moses, dig da stikke?
Hvad kunne bringe dig til hemmelig
I denne Tønde her at skiule dig?
Var Rettens Folk —

Moses.

Aa tie dog bare stille!
Jeg var tilfreds, at du mig hjelpe ville.

Joseph.

Med bedste Villie, siig mig blot hvordan?
Jeg ikke Maaden ret begribe kan.

Thi Tønden maae jeg ingen Skade giøre,
Og Bodkeren maae intet faae at høre;
Skal jeg maaskee ta'e Tønden paa min Nakke?

Moses.

Hvor kan du endnu saa letsindig snakke?
Du skulle hér i min Forfatning være.

Joseph.

O nei, jeg be'er! forskaan mig for den Ære!

Moses.

Du ville tale i en anden Tone.
Kan du faae fat paa Bødker Simons Kone?
Dog nei det kan til ingen Ting os nytte;
Hun mod den Tølper ei mig kan beskytte.

Joseph.

Mod hvilken Tølper?

Moses.

Ih mod hendes Mand.
At myrde mig han sikkert var istand.

Joseph.

Jeg nu begynder at faae nys i Sagen.

Moses.

Det Hele aldrig komme tør for Dagen.

Og jeg har hørt ham gyselig at bande,
Jeg veed bestemt han flekkede min Pande
Ifald han kunde vor Samtale høre.

Joseph (seer sig om.)

Jeg ingen seer — men hvad skal jeg da giøre?

Moses.

Du maae gaae ind og denne Tønde kiøbe;
Men lad et Ord, en Mine ei os røbe
Og lad saa et Par Karle bære mig,
Ei hiem til mit, men lige hiem til dig;
Der under Taushebs Segl du faaer at vide
Hvor det gik til —

Joseph.

Paa mig du tryg kan lide.

(han banker paa hos Simon.)

Syvende Scene.

Moses (skiult). Joseph. Simon.

Joseph.

God Dag min kiære Mester!

Simon.

See god Dag!

Joseph.

Jeg kommer her at tale om en Sag.
Et Skib jeg skal i disse Dage lade;
Jeg mangler dertil nogle store Fade,
Foustager, Tonder; thi i disse man
De fleste Varer bedst nedpakke kan.

Simon.

Ja det er meget muligt.

Joseph.

Nu jeg seer,
At just en saadan Tønde ligger her,
Saa vil jeg kiøbe den, naar blot vi kunde
Om Prisen blive enig nogenlunde.

Simon.

Bestemt den koster hundrede Rigsdale

Joseph (ganske forfærdet

Min kiære Mester! det er Spøg han taler.

Simon.

Spøg eller Alvor — ligesom de vil;
At kiøbe den jeg nøder dem ei til;
Jeg endnu aldrig om Affætning tigger.

Vil de ha'e Tonden som den ligger?
Hvis ei kan de la'e vær'.

(lader som han gaaer.)

Joseph (løber efter ham.)
Min kiære Ven!
Vær ei saa hastig — et godt Ord igien,
Et taaleligt Forlig jeg træffe ville.

Simon.
Men jeg har ganske andet at bestille,
End staae og kiøbslaae om et ringe Fad.

Joseph.
Hør, kiære Mester Simon! veed han hvad:
Hvis jeg blot mere rimelig ham fandt,
Jeg ham betalte strax og det contant.

Simon.
Hvormeget troer de da, at de kan give?

Joseph.
Det veð de tredive dog vel kan blive?

Simon (fortørnet.)
Hvad? tredive? nei aldrig! nei om saa,
Jeg Tønden skal i tusind Stykker slaae,

Og knuse hvert et Baand og hver en Stave.
Vil de for hundred' Daler ei den have,
Beholder jeg min Tonde, og de kan
Beholde deres Penge. —

Joseph.

Kiære Mand!
Hvor kan de over deres Hierte bære,
I Prisen saa urimeilg at være?

Simon.

De kan jo til en anden Bødker gaae,
Om de den mere billig der kan faae.

Joseph (forlegen.)

Men da jeg ham, min kiære Mester! kiender—

Simon.

Ih! derfor bli'er vi lige gode Venner.

Joseph.

Siig mig dog blot hvad Aarsag er dertil,
At han saa dyrt betalt den have vil?

Simon.

Ta'er ei enhver det meste han kan faae?
Det ene paa det andet bøde maa;
Man lider tidt paa et og andet Tab.

(med Eftertryk.)

Og hvis de kiendte hver en Egenskab,
Hvormed den Tønde hist udmærker sig,
Da stod de ei og pruttede med mig.

(han gaaer ind i Boden.)

Ottende Scene.

Moses (skiult.) Joseph.

Joseph

(løber hen til Tønden.)

Ak, hørte du de sidste Ord han sagde?
Og hørte du det Eftertryk han lagde
Paa hvert et Ord? —

Moses.

Ak Gud! jeg hørte alt,
Du skulde uden Vægring ham betalt.

Joseph.

Hvad siger du? Betænk at hundred' Daler —

Moses.

Er intet mod de frygtelige Qvaler,
Den Angst, Nag, Fortrydelse og Smerte,
Som uafbrudt bestormer dette Hierte.

Joseph
(med megen Bekymring.)

Min arme Ven! veed du hvad jeg vil giøre?
Jeg Sagen vil for Retten strax fremføre;
Paa Timen jeg til Politiet løber!

Moses.
Nei, det er bedre at du Tonden kiøber;
Thi førend du har Retten det fortalt,
Er jeg i Tønden allerede qvalt.

Joseph.
Men det skal ikke ti Minutter vare!

Moses.
Men vil du da, at Verden skal erfare
Den Spot og Skam, den Skiændsel! at jeg har
Skiult mig i denne Tønde som en Nar!
Er du forsynet med de hundred' Daler?

Joseph.
Med tusinde, saafremt at du befaler.

Moses.
Saa iil, min Ven! og frels mig af min Qval.
Naar jeg er fri jeg dig erstatte skal.

Niende Scene.

Moses (skiult.) Joseph (banker paa.)
Simon.

Simon.

Ih, hillemænd!! er de alt der igien?

Joseph.

Ih jeg betænkte mig, min kiære Ven!!
Vel sandt, det er en overdreven Priis;
Men prutte er nu engang ei min Viis.
Jeg kiøber Tønden; (giver ham Penge) her er
hundred' Daler.

Simon.

Nu som en brav fornuftig Mand de taler;
Og tro de mig, naar de faaer Tønden hiem,
Vil Kiøbmandskabet ei fortryde dem.
(leende.)
Om de saa til Hiphappagunta gaaer,
De vist ei Mage til den Tønde faaer.

Joseph.

Vil han nu blot et par Minutter vente;
Jeg løber et par Dragere at hente,

Som kunne komme med en Bærebør,
Og flytte Tønden lige til min Dør.
(Han løber ud.)

Tiende Scene.

Moses (skiult.) Simon. Trine.

Simon (leende halvsagte.)
Kom, søde Trine! kom og lad os lee!
Du din Tilbeders Offer her kan see.

Trine (leende.)
Hør, Mand! jeg næsten troer jeg vil begynde,
At skiule Elskere i hver en Tønde;
Det blev en ny opfunden Næringsgreen.

Simon.
Nei, Trine! nei jeg har havt nok af Een,
Kom flere til da blev jeg desperat;
Dog det var godt vi fik den Elsker fat,
Jeg uden Uro skuer nu i Møde,
Den Stund, der endnumere skal forsøde,
Vor ømme Kiærlighed — jeg vogte skal,
Med Faderomhue denne Capital.
Tidt tænkte jeg med veemodsfulde Smerte:
„Den Glut som aander under Trines Hierte,

„Vil komme til at savne mangen Glæde,
„Som rige Folk kan skienke deres Spæde.“
Men nu —

Trine
(med mild Bebreidelse.)

Kan nogen fremmed Fryd opveie,
En Moders Omsorg — og en Moders Pleie?

Simon.

Jeg mener ogsaa Pleie —

Trine.

Slemme Mand!
Troer du at Penge den forskaffe kan?
O lad mig fattig som en Betler være,
Jeg med mit Blod min Spæde skulde nære.
Hvad er vel Pleie? klogelig at hindre
Hver Fare, og hver Smerte ømt at lindre;
At sørge for den Spædes Reenlighed,
At have hver Nødvendighed bereed,
At plante Dydens Rod i Barnets Siæl.
Kan nogen leiet Qvinde dette vel?

Simon.

Du misforstaaer mig, elskede Veninde!
Jeg ei har tænkt paa nogen leiet Qvinde.

Jeg mener blot naar vi i Fremtids Dage
Med Omhu vil den kiære Glut opdrage,
Jeg mangen nyttig Bog kom skaffe skal,
For Renterne af denne Capital.

Trine.

Min bedste Mand! tilgiv min Heftighed!
Men nu da jeg din rette Mening veed;
Saa vil jeg at forbedre den forsøge;
Jeg just i Dag er oplagt til at spøge.
Hvad troer du, om vi trilled Moses ind?
Den Tanke kom saa flygtig i mit Sind —
Og rullede en anden Tønde frem,
Som Joseph kunne lade bære hiem.

Simon (overrasket og glad.)

Ja, du har Ret, guddommelige Kone!
Det Indfald først vil hele Værket krone.
O, Slangens List er klogelig behænde;
Men Qvindens snilde List er uden Ende.

(De rulle hurtig Tønden med Moses i ind og en anden ud igien paa samme Sted.)

Trine.

Det glæder mig, mit Indfald dig fornøier.

Simon.

O, vi vil deraf have tusind Løier!

(De omfavner hinanden og gaaer ind i Boden, hvor de af og til sees i Vinduet.)

Ellevte Scene.

Moses (skiult.) Joseph (med et par Karle med Bærebør)

Joseph.

Nu ta'er I denne Tønde ganske rolig,
Og bær den sagte lige til min Bolig;
Vi ikkun har et lille Stykke Vei.
Men vær forsigtig med den. — ryst den ei.

(De læsse Tønden paa Børen og gaae.)

Simon (i Vinduet.)

Der bære de den tomme Tønde hen,
Den anden jeg nu ruller ud igien.

(Han gaaer fra Vinduet og ruller Tønden med Moses i ud paa sit Sted igien.)

Skiøndt denne Tønde ei er af de Smukke,
Er den i Sandhed ret en Dragedukke.
Til Moses er det godt nok, den Forfører!
Den arme Joseph derimod mig rører!

Han sikkert faaer en Skiælven i sin Krop,
Naar han den tomme Tønde lukker op.
(Han gaaer.)

Tolvte Scene.

(Efter en lille Pause.)

Moses (skiult.) Joseph (kommer løbende.)

Joseph.

Er dette Hexerie? —

Moses.

Min bedste Ven!

Joseph.

Hvad hører jeg? Er du nu der igien?
Siig mig, for Himlens Skyld! hvad er dog
dette?
Jeg Sammenhængen ei formaaer at giette.
Hvorledes kommer du i tvende Tønder?

Moses.

At blive klogere jeg nu begynder;
Jeg ei af denne Tønde været har.
Jeg mærker nu, man holder mig for Nar;
Hun sikkert med sin Mand har overlagt,

Paa denne Viis at faae mig i sin Magt,
For af min Angest Fordeel saa at drage.

Joseph.

Men vil du dig for Retten ei beklage?
Lad mig dog hen til Politiet gaae,
At du Revange for den Streg kan faae.

Moses.

Tal ikke om Revange mig at skaffe,
Jeg ville derved selv mig dobbelt straffe.
Man vilde pege Fingrene ad mig.
Jeg kun endnu har denne Bøn til dig,
At du vil efter et Par Karle løbe,
Og derpaa ogsaa denne Tønde kiøbe;
Men naar du først har kiøbt den, gaae da ei,
Det mindste Øieblik fra den din Vei,
Thi ellers ville det os ikke nytte;
De kunne Tønden end engang forbytte.

Joseph
(med den største Harme.)

O, hvilke Crocodiller! — hvilke Slanger!

Moses.

Og om han tusind Daler saa forlanger,
Betal dem uden Modstand eller Klage,

Joseph (som før.)
At lade sig saa skammelig bedrage!

Moses.
Ja det er tungt sig saa at lade giekke,
Dog faaer jeg vel den haarde Nød at knække;
Men slipper jeg kun ud af denne Fare;
Skal jeg herefter tage mig i Vare.

Joseph.
Jeg vil da efter et par Karle gaae.
(Han gaaer, men kommer snart ind igien og taler ud i Coulissen.)
Nu kan I der et par Minutter staae.
(han banker paa hos Simon.)

Trettende Scene.

Moses (skiult.) Joseph. Simon.

Joseph.
Min kiære Mester Simon! veed han hvad?
Jeg seer, at han har Magen til det Fad,
Jeg kiøbte før hos ham.

Simon.
Jo gandske rigtigt.

Joseph.
Og det er mig saa overmaade vigtigt,
Med slige Tønder at forsyne mig.

Simon.
Aa det vil ikke falde vanskelig.

Joseph.
Lad mig nu see at han ei er ubillig,
Jeg til at kiøbe Tønden da er villig.

Simon.
Ih!! det er da en Pokkers Billighed!
Hvis de ei selv dem tiente lidt derved,
Jeg neppe troer de kiøbte her en Stave.

Joseph (peger paa Tønden.)
Hvormeget vil han da for Tønden have?

Simon.
To hundred Daler denne koste skal.

Joseph (ude af sig selv.)
Nei, Mester Simon! nu er han for gal;
Den anden kosted jo kun hundred Daler.

Simon.
Ja det er Coursens Skyld —

Joseph.

Hvor han dog taler!

Den falder jo i alle Kongens Riger.

Simon.

Paa Bødkervare derimod den stiger.
Men hvis de synes at jeg er ubillig,
Er det ei værdt at være altfor villig.

Joseph.

Hvor kan han dog den høie Priis forsvare?

Simon

(galant men spidsfindig.)

Det skal jeg strax paa Timen dem forklare,
Vil med Opmærksomhed de mig beære? —

Joseph (fortædelig.)

Aa nei! det kan han gierne lade være;
Jeg ikke holder af at staae og prutte;
Og derfor vil jeg denne Handel slutte.
Men troe han kun, den er ugudelig.

Simon.

O, overlad de ikkun det til mig.

(Joseph giver ham Penge.)

Nu har jeg ikkun denne Bøn til dem:

At, naar de først har bragt Hr. Moses hiem,
Formæld min Hilsen da til deres Ven,
Og beed ham aldrig komme her igien.
Giør ham opmærksom paa de bittre Qvaler,
Hvormed han stundom Vellysts Ruus betaler,
Og endnu mere, paa den vilde Smerte,
Som rammer Ægtemandens knuste Hjerte,
Hvis Huustro bli'er forført til Troløshed.
Men fremfor alt, giør ham opmærksom ved
Den Tanke, at en Furie af Anger,
Med mere giftig Braad end selve Slanger,
Med Helvedflammer og med Tordenrøst
Vil rase i den faldne Qvindes Bryst,
Som i Vanvittighedens Dieblik
Ind i en snu Forførers Snare gik. —
O, lykkes det dem kun, ham at oplyse,
Da vil han for sit eget Uværd gyse;
Bed ham at vælge sig en dydig Kone,
Ved hendes Barm sin Brøde at affone;
Maaskee han ogsaa da fornemme kan,
Hvor Jalousien qvæle kan en Mand.

Joseph

(rækker ham Haanden undseelig venlig.)

Levvel, Hr. Simon! Nu da jeg dem kiender,

Simon (leende.)

Naturligviis Herr Joseph. — Jeg begynder
Nu ogsaa at slaae af paa mine Tender.
(Josep vinker ad Karlene, De komme ind
og bære Tenden bort. Joseph hilser
Simon og gaaer.)

Fjortende Scene.

Simon. (siden) Trine.

Simon.

Nu, det er blevet ham et dyrt Besøg;
Tre hundrede og treds er intet Spøg
Og for den Angest han udstod nys
Han ikke fik saameget som et Kys.

Trine
(kommer ilende ud og omfavner Simon.)

O! Nu er den Comet jo alt forsvunden,
Som paa vor Elskovs Himmel var oprun-
den.

Simon.

Ja englelige Trine! Himlens Fred
I dette Hjerte atter daler ned

En føje Stund jeg i Bekymring svæved'
Min hele Siæl af Frygt og Angest bæved'
Ved Tanken ene om at tabe dig;
Men nu — nu er jeg dobbelt lykkelig.
Jeg bytted' ej mit Held for tusind Throner
Den smukkeste den troefaste blandt Koner
Er min.

Trine (skjelmsk.)
Nu tør jeg da vel sagtens haabe
At faae af Bombasin en stakkels Kaabe.
(De omfavner hinanden leende.)

(Dækket falder.)

Det krigsministerielle Forlag
Boghandel
Christian F Rømer
Papirhandel
Skinderm 29. Tlf 3828. Kbhvn